

ΔΥΟ ΑΡΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

Νομίζω ότι θα πρέπει η ανακοίνωση αυτή ν' αρχίσει με μια πρόταση: Να συναποδεχθούμε ότι η διεπιστημονική προσέγγιση του παρελθόντος και η πολυπρισματική έρευνα της ΝΑ. Αττικής αποδίδει τα τελευταία χρόνια πολλούς καρπούς. Το Λαύριο και γενικότερα η Λαυρεωτική στην υπόθεση αυτή έχει το δικό της μερίδιο και οντότητα χαρακτηριστική.

Είναι προφανές ότι απαραίτητο μέσο της κοινότητας των επιστημόνων για τη μελέτη θεμάτων της ευρύτερης περιοχής είναι και ο εντοπισμός των πηγών, η εύρεση του αυθεντικού και έμμεσου υλικού που θα παρέχει κάποια στιγμή μεγαλύτερη δυνατότητα γνωσιολογικής, πάντοτε μέσα σε πλαίσια διαλεκτικών συσχετισμών, πρόσβασης στα συμβάντα αλλά και στα κυοφορούμενα, με την «ανοικτή» του όρου διάσταση, γεγονόςτα.

Αυτό το στόχο προτίθεται να υπηρετήσει η παρουσίαση του Ιστορικού Αρχείου της Εταιρείας Μελετών Λαυρεωτικής (Ε.ΜΕ.Λ.) και των φυλλαδίων κλπ. των σχετιζόμενων με το Λαύριο του 19ου αιώνα της Εταιρείας του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (Ε.Λ.Ι.Α.)

Ε.Λ.Ι.Α.

Η Εταιρεία του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου ιδρύθηκε το 1980, αναγνωρίστηκε το 1981 (απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αρ. 18) και είναι σωματείο ιδιωτικού δικαίου χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού της «σκοπός της Εταιρείας είναι η συλλογή, ταξινόμηση, μελέτη και η έκδοση αρχειακού και έντυπου υλικού για τη διάσωση της εθνικής πνευματικής κληρονομιάς και την προαγωγή της φιλολογικής επιστήμης και των ιστορικών σπουδών». Η Βιβλιοθήκη της Εταιρείας είναι δυναμικότητας 60.000 τόμων [εκ των οποίων 12.000 είναι του 19ου αιώνα], περιλαμβάνει δε, λαογραφικά, εκπαιδευτικά, ιστορικά, λογοτεχνικά έργα, πλήρεις σειρές περιοδικών του 19ου-20ου αιώνα, ελληνικά βιβλία τυπωμένα στην Αίγυπτο, ημερολόγια, μονόφυλλα, καλλιτεχνικά προγράμματα κλπ. «Σημαντικότερο μέρος της βιβλιοθήκης κατέχουν σειρές του παράνομου Τύπου της Κατοχής και της Εθνικής Αντίστασης», Λογοτεχνικά, Ιστορικά και Οικονομικά Αρχεία. Η Εταιρεία «δεν συγκεντρώνει μόνο γνωστό και παλαικό υλικό, αλλά και σύγχρονο

«άσημο», υλικό δηλαδή το οποίο μπορεί με πρώτη εκτίμηση να μη φαίνεται ιδιαίτερης σημασίας, αλλά που μπορεί στο μέλλον να αποκτήσει και να αποβεί χρήσιμο ντοκουμέντο έρευνας και μελέτης.¹

Κατά την έρευνα² που πραγματοποίησα στο Ε.Λ.Ι.Α. το Νοέμβριο-Δεκέμβριο 1985 για το Λαύριο, Λαυρεωτική και Λαυρεωτικά επεσήμενα δεκατρείς (13) Εκθέσεις, Λογοδοσίες και Υπομνήματα, Καταστατικά της Εταιρείας Μεταλλουργείων Λαυρείου, του «Μεταλλείου Νικίου», του «Λαυρεωτικού Ολύμπου», των Εταιρειών «Λαύριον» και «Περικλής», της «Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας» και δέκα (10) άλλα έντυπα δημοσιεύματα και μελετήματα. Με βάση τα ευρήματα στο Ε.Λ.Ι.Α. επιχειρώ κατ' αρχήν τη σύνταξη μιας προσωπογραφίας του Νεότερου Λαυρίου, με την αναφορά συνοπτικών σχετικών στοιχείων για εκατόν ογδόντα (180) άτομα³. Την προσωπογραφία σκέπτομαι να επεκτείνω σταδιακά και να συμπεριλάβω σ' αυτήν κι άλλα πρόσωπα που κινήθηκαν στον υπό έρευνα χώρο.

Τα βιβλιογραφικά στοιχεία των δημοσιευμάτων που υπάρχουν στο Ε.Λ.Ι.Α., σύμφωνα με δική μου —για την παρούσα ανακοίνωση— ταξινόμηση, είναι:

Α) ΕΚΘΕΣΕΙΣ — ΛΟΓΟΔΟΣΙΕΣ — ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1. Έκθεσις προς το επί των Οικονομικών Υπουργείων, Αθήναι 1866 (;). [διαστ. 0,210×0,145 μ.]
2. Έκθεσις Περί της καθαρής προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών· επιτροπή: Γ. Χρυσίδης, Δ. Ιγγλέσης, Δ. Σκαλιστήρης, Σέχος, Ιω. Γ. Ιωάννου, Αρ. Βουσαάκης, Αθήναι 1867 (;). [διαστ. 0,290×0,215 μ.]
3. Έκθεσις προς το Υπουργικόν Συμβούλιον [Επ. Δεληγιώργη], Αθήναι 1872 (;). [διαστ. 0,230×0,160 μ.]

-
1. Τις πληροφορίες αντλώ από τα σχετικά «φυλλάδια γνωριμίας» και δημοσιεύματα της Εταιρείας του Ε.Λ.Ι.Α.
 2. Ευχαριστώ τον Πρόεδρο κ. Μάνο Χαριτάτο και τα μέλη του Δ.Σ. του Ε.Λ.Ι.Α. για την άδεια έρευνας που μου έδωσαν· επίσης την εντεταλμένη κ. Δ. Δρακοπούλου για τη βοήθειά της.
 3. Παραθέτω την προσωπογραφία στον συνημμένο πίνακα 1.

4. Έκθεσις του Διοικητικού Συμβουλίου της υπό την επίτιμον προεδρείαν και προστασίαν της Α.Μ. του Βασιλέως ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ αναγνωσθείσα υπό Θ. Νέγρη εν ονόματι του Συμβουλίου εν τη Γενική Συνελεύσει των μετόχων της 31 Ιανουαρίου 1873· εν Αθήναις, τύποις Ελληνικής Ανεξαρτησίας, 1873 [διαστ. 0,250×0,158 μ.]
5. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, Έκθεσις της Εξελεγκτικής Επιτροπής, αναγνωσθείσα ενώπιον της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων, κατά την συνεδρίασιν της 16 Απριλίου 1873· εν Αθήναις εκ του τυπογραφείου «Ιλισσού» (οδός Μουσών και Λέκα) 1874· [διαστ. 0,210×0,135 μ.]
6. «Α. ΜΜ. les Actionnaires de la Société des Usines du Laurium — Προς τους κ.κ. Μετόχους της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου» Αθήναι 1874 (;) [διαστ. 0,235×0,175 μ.]
7. Μεταλλευτική Εταιρία ΛΑΥΡΙΩΤΙΚΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ, Λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου δια το έτος 1874, αναγνωσθείσα εν τη Γενική Συνελεύσει των Μετόχων την 6 Απριλίου 1874· εν Αθήναις, τύποις Εφημερίδος των Συζητήσεων 41 οδός Αγίου Νικοδήμου-Νίκης 18), 1875. [διαστ. 0,225×0,156].
8. Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ προς την Γενικήν Συνέλευσιν των μετόχων (10 Μαρτίου 1878), Αθήνησιν, εκ του τυπογραφείου Θρασ. Παπαλεξανδρή (όπισθεν των αγ. Θεοδώρων αριθ. 10), 1878· [διαστ. 0,207×0,140 μ.]
9. Έκθεσις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ προς τους μετόχους αυτής επί του ισολογισμού της Α' εξαμηνίας 1881 (15 Ιουλίου 1881), Αθήνησιν, εκ του τυπογραφείου Θρασ. Παπαλεξανδρή (όπισθεν των αγίων Θεοδώρων), 1881. [διαστ. 0,205×0,135 μ.]
10. Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ προς την Γενικήν Συνέλευσιν των μετόχων (10 Μαρτίου 1883), εν Αθήναις εκ του τυπογραφείου Ν. Πασσάρη, 1883. [διαστ. 0,220×0,150 μ.]
11. Έκθεσις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ προς την Γενικήν Συνέλευσιν των μετόχων μετά της προς τους συμμετόχους των εν Μικρά Ασία Μεταλλείων Εκθέσεως του Γενικού Διευθυντού (10 Μαρτίου 1885), Αθήνησιν εκ του τυπογραφείου Θ. Παπαλεξανδρή και Δ. Παπαγεωργίου (513—όπισθεν των αγίων Θεοδώρων—513), 1885. [διαστ. 0,205×0,135 μ.]

12. Έκθεσις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ και των Σιδηροδρόμων Αττικής προς την Γενικήν Συνέλευσιν των μετόχων (10 Μαρτίου 1886), εν Αθήναις εκ του τυπογραφείου Θ. Παπαλεξανδρή και Α. Παπαγεωργίου (οδός Οφθαλμιατρείου οικία Δεληγιάννη), [διαστ. 0,225×0,150 μ.].
13. Α. Κορδέλλα — Γενικού Διευθυντού των Μεταλλουργείων Λαυρίου, Υπόμνημα περί των κερδών και πλεονεκτημάτων άτινα δύνανται να προκύψωσι δια των γενικών διαρρυθμίσεων των έργων της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ, εν Αθήναις, εκ του τυπογραφείου Αλεξ. Παπαγεωργίου, οδός Οφθαλμιατρείου, αρ. 3· 1890 [διαστ. 0,220×0,150 μ.].

Β) ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑ

α) της ΕΤΑΙΡΙΑΣ των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ του ΛΑΥΡΙΟΥ

- 1α. Καταστατικόν της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου — Statuts de la Société des usines du Laurium, Athenes 1873. [διαστ. 0,295×0,220 μ.]. Το Καταστατικό εκδόθηκε την ίδια χρονιά και στην ελληνική γλώσσα μόνο:
- 1β. Καταστατικόν της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου, εν Αθήναις 1873. [διαστ. 0,220×0,147 μ.].
2. Καταστατικόν της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου μετά των σχετικών συμβάσεων, νόμων και Β. διαταγμάτων, Αθήνησιν, εκ του τυπογραφείου Θρασυβ. Παπαλεξανδρή (Όπισθεν των αγίων Θεοδώρων, αριθ. 517), 1876. [διαστ. 0,240×0,160 μ· στη σελ. 3 υπάρχει χρονολογία έκδοσης 1875].
3. Καταστατικόν της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου μετά των σχετικών συμβάσεων, νόμων και Β. διαταγμάτων, Αθήνησιν, εκ του τυπογραφείου Θρασυβούλου Παπαλεξανδρή (όπισθεν των αγίων Θεοδώρων, αριθ. 517), 1877. [διαστ. 0,225×0,150 μ.].
4. Καταστατικά της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου και της Εταιρίας των Σιδηροδρόμων Αττικής μετά των σχετικών συμβάσεων, νόμων και Β. Διαταγμάτων, εν Αθήναις, τύποις Θρασ. Παπαλεξανδρή και Ιω. Βαρβαρρήγου (όπισθεν των αγίων Θεοδώρων), 1884. [διαστ. 0,235×0,155 μ.].

β) Ἄλλων Εταιριῶν

1. Καταστατικόν του εν Λαυριῷ Μεταλλείου ΝΙΚΙΟΥ, [Αθήναι 1871]. (διαστ. 0,205×0,130 μ.).
2. Καταστατικόν Αωνόμου Μεταλλευτικής Εταιρίας υπό την επωνυμίαν «ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ», εν Αθήναις εκ του τυπογραφείου «ο Κάδμος» Γεωργίου Μελισταγούς Μακεδόνοσ (οδός Λέκα αρ. 45 κάτωθι της οικίας Ι. Ροδίου Λοχαγού), 1872· [διαστ. 0,200×0,125 μ.]. Βλ. και το υπ. αριθμ. 6.
3. Καταστατικόν Αωνόμου Μεταλλευτικής Εταιρίας υπό την επωνυμίαν «ΛΑΥΡΙΟΝ» [Αθήναι 1872]· (διαστ. 0,215×0,142 μ.).
4. Καταστατικόν της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρίας Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ, Αθήνησιν, εκ του τυπογραφείου της Εφημερίδος των Συζητήσεων — επί των οδών Βουλής και Μουσών, 1872· [διαστ. 0,230×0,160].
5. Καταστατικόν της υπό την επίτιμον προεδρείαν και προστασίαν της Α.Μ. του Βασιλέωσ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, εν Αθήναις, τύποισ «Εφημερίδος των Συζητήσεων» — Διασταύρωσισ οδών Βουλής και Μουσών, 1874· [διαστ. 0,235×0,160 μ.].
6. Καταστατικόν της Μεταλλευτικής και Μεταλλουργικής Εταιρίας ο ΛΑΥΡΙΩΤΙΚΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ, εν Αθήναις, τύποισ Εφημερίδος των Συζητήσεων (41 οδός Αγίου Νικοδήμου — Νίκης 18), 1876. [διαστ. 0,240×0,165 μ.].

γ) ΠΟΙΚΙΛΑ

1. Βουλή. ΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ του κ. Ε. Δελιγεώργη Πρωθυπουργού και του κ. Δ. Χρηστίδου Υπουργού των Οικονομικών επί του περί διακοπής της Συνόδου της Βουλής ζητήματος και ΠΕΡΙ ΣΚΩΡΙΩΝ, εν ταισ συνεδριάσει της 25 και 26 Νοεμβρίου, Αθήνησι, 1865. [διαστ. 0,200×0,130].
2. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΚΩΡΙΩΝ και της Μεταλλουργικής Βιομηχανίας εν Ελλάδι υπό Α. Κορδέλλα Ορυκτολόγου παρά τῷ Υπουργείῳ των Οικονομικών, εν Αθήναις, εκ του τυπογραφείου Δ. Αθ. Μαυρομάτη, 1865. [διαστ. 0,210×0,140].
3. Δε διασώζεται στο Ε.Λ.Ι.Α. το εξώφυλλο του έντυπου με τον τίτλο. Περιέχει: 1) ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ «περί φορολογίας των σκωριών και του εξ αυτών μολύβδου» (11.12.1865) και την εισηγητική του έκθεση· 2) ΕΚΘΕΣΗ «περί των ΕΝ ΛΑΥΡΙΩ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΚΩΡΙΩΝ και της προσδοκωμένησ εκ της ΑΝΑΚΑΜΙΝΕΥΣΕΩΣ αυτών προσόδου συνταχθείσα υπό της επί

τούτῳ συστηθείσης Επιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τῶν κ.κ. Π. Βουγιούκα, Λοχαγού καὶ Επιθεωρητοῦ τῶν Μεταλλείων, Θ. Ηπίτου, Λοχαγού καὶ Καθηγ. ἐν τῇ Στρ. Σχολῇ Ευελπίδων, Ι. Ροδίου, Υπολοχαγού καὶ Καθηγ. ἐν τῇ Στρ. Σχολῇ Ευελπίδων, Δ. Παππαγεωργίου, Υπολ., καθηγ. ἐν τῇ Στρ. Σχολῇ Ευελπίδων, Α. Κ. Χρηστομάνου, Διδάκτορος τῆς Φιλοσοφίας καὶ Υφηγητοῦ τῆς Χημείας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ [Ἀθήναι 1866;]. (διαστ. 0,200×0,140).

4. (Χ. Σακελλαριάδης), Ἡ κατάκρισις τοῦ Υπουργείου, Ἀθήναι 1866 (;). [διαστ. 0,205×0,135 μ.].
5. ΕΓΓΡΑΦΑ ἀφορώντα τοὺς ΜΟΛΥΒΔΟΥΧΟΥΣ ΣΚΩΡΙΑΣ καὶ τὰ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ τοῦ ΛΑΥΡΙΟΥ ἀπὸ τοῦ 1860 μέχρι τοῦ 1865 ὑπὸ Ἀνδρέου Κορδέλλα, ἐν Ἀθήναις, τύποις Α. Καναριώτου καὶ Ζ. Γρυπάρη (οδὸς Χρυσοσπηλαιωτίσεως ἀριθ. 14), 1870. [διαστ. 0,230×0,160 μ.].
6. ΕΓΓΡΑΦΑ περὶ τῶν ΕΝ ΛΑΥΡΙΩ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ υποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν (κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 12 Φεβρουαρίου 1871), Ἀθήναι 1871 (;) [διαστ. 0,290×0,215 μ.].⁴

4. Θα ἦταν παράλειψη νὰ μὴν αναφερθεῖ ὅτι μέσα στο ἐντύπο βρήκα τὸ χειρόγραφο, μεταγενέστερης τῶν αναφερομένων στη συγκεκριμένη συναγωγή «Ἐγγραφα περὶ τῶν ἐν Λαυρίῳ Μεταλλευμάτων», Ἐκθεσῆς πρὸς τὸ Υπουργεῖο Οἰκονομικῶν (4 Μαΐου 1871) τῶν Δ. Σκαλιστήρη, Δ. Κ. Παπαγεωργίου, Α. Βουσάκη καὶ Α. Χρηστομάνου. Το κείμενο τῆς ἐκθεσῆς (οἱ ἀραιώσεις δικές μου) εἶναι τ' ἀκόλουθο:

Πρὸς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν

Συνελθόντες οἱ ὑποφαινόμενοι κατὰ πρόσκλησιν Ὑμῶν ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Σχολείου τῶν Τεχνῶν, ἐλάβομεν γνῶσιν παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν Λαυριακῶν ἐκβολάδων ἐπιτροπῆς ὅτι ἐπιθυμεῖτε νὰ ὑποβάλωμεν Ὑμῖν λεπτομερεστέρας διασαφήσεις περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων πρὸς παραγωγὴν ἐνός τόνου μολύβδου ἐξ ἐκβολάδων, περὶ οὗ ἐν τῇ ἀπὸ 3 Φεβρ. ἐ.ἐ. ἐκθέσει ἡμῶν ἀνεφέραμεν.

Τὸ σύνολον τῶν καταμετρηθεισῶν ἐκβολάδων ἀνέρχεται εἰς 6.700.213 τόνους, αἵτινες κατὰ μέσον ὄρον περιέχουσι 293.327 τόνους ἀργυροῦχου μολύβδου. Ἀφαιρουμένων δὲ ἐκ τούτων 7% διὰ τε τὸν ἐμπλουτισμὸν καὶ τὴν καμίνευσιν μένει καθαρὰ παραγωγὴ μολύβδου 249.327 τόνων.

Ἐκ τούτων δὲ ἐπεταὶ ὅτι ἀπαιτοῦνται κατὰ μέσον ὄρον 27 περίπου τόνοι ἐκβολάδων πρὸς παραγωγὴν ἐνός τόνου μολύβδου. Αἱ δὲ δαπάναι πρὸς μεταφορὰν καὶ πλῆσιν 1 τόνου ἐκβολάδων ὑπολογίζονται ὡς ἑξῆς:

1. Ἐξόρυξις, φόρτωσις καὶ συγκέντρωσις μέχρι τοῦ σιδηροδρόμου	δρχ. 1.50
2. Μεταφορὰ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μέχρι λιμένος τινός	1.30
3. Ἐκφόρτωσις καὶ μεταφορὰ μέχρι τῶν μηχανῶν τοῦ πλυντηρίου	.40
4. Διαλογή καὶ λειοτριβή	1.
5. Πλῆσις	1.60

**Ἀθροισμὰ δρχ. 5.80*

7. Αι προς την Βουλήν και την Κυβέρνησιν ΑΝΑΦΟΡΑΙ της Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου, Αθήνησιν, εκ του τυπογραφείου Θ. Παπαλεξανδρή (όπισθεν των Αγίων Θεοδώρων αριθμ. 587), 1874. [διαστ. 0,215×0,145 μ.].
8. Περί του αν επικερδείς ή ζημιώδεις αι ισπανικαί κάμινοι των Μεταλλουργείων Λαυρίου υπό Κωνσταντ. Μητσοπούλου, Αθήνησιν εκ του τυπογραφείου Ερμού, Παρά την οδόν Μουσών, αριθ. 2, 1877. [διαστ. 0,230×0,150 μ.].
9. Ιστορία ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΥ ρωμαντικώς γεγραμμένη υπό της Κομήσσης της Γερσής, Αθήνησιν εκ του τυπογραφείου αδελφών Περρή, 1888. [διαστ. 0,238×0,160 μ.].
10. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ της Εταιρίας των ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΛΑΥΡΙΟΥ και τα μεταλλευτικά και μεταλλουργικά αυτής προϊόντα εν τη Δ' ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΕΙ υπό Ανδρέου Κορδέλλα, εν Αθήναις εκ του τυπογραφείου των αδελφών Περρή, 1888. [διαστ. 0,220×0,150 μ.].

Ἐν τῇ ὑποβληθῆσει Ὑμῖν ἐκθέσει ἀπὸ 3 Φεβρ. ἐ.ξ. ἀνεβιβάσαμεν τὰ πρὸς παραγωγὴν ἑνὸς τόνου μολύβδου ἐξ ἐκβολάδων ἀπαιτούμενα ἔξοδα εἰς δρ. 380, διότι εἶχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ἔπρεπε νὰ καταδείξωμεν τῇ Κυβερνήσει τὴν ἀξίαν τῶν ἐκβολάδων, ἐφ' ᾧ, ἵνα ὦμεν ἐντὸς τῆς ἀληθείας, συνέφερε νὰ παραστήσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπὸ τὰς δυσμενεστέρας περιστάσεις κα τ ω τ ἄ τ η ν α ὕ τ ῶ ν ἀ ξ ί α ν ὕ π ο τ ῶ ν αὐτῶν δέ σκέψεων ἀθούμενοι καταβιβάσαμεν καὶ τὴν πραγματικὴν τοῦ ἀργυρούχου μολύβδου ἀξίαν ἐκ δραχμῶν 1020 εἰς δρ. 900.

Ἐνταῦθα δέ ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι τό ποσόν τῶν ὡς εἴρηται δραχμῶν 300 ὑπελογίσθη δι' ὅλας ἐν γένει συμπεριλαμβανομένας τὰς ἐκβολάδας· ἐάν δέ αὐταὶ διαιρεθῶσι κατὰ τὰς διαφόρους θέσεις, κατ' ἀνάγκην θέλει τροπολογηθεῖ καὶ τό πρὸς ἀπόκτησιν ἑνὸς τόνου μολύβδου ἔξοδον· καὶ διὰ μὲν τὰς πλουσιωτέρας ἐκβολάδας τὰ ἔξοδα θέλουσι μειωθῆ, διὰ δέ τὰς πτωχοτέρας αὐξηθῆ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Μαΐου 1871

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Σκαλιστήρης

[Τὰ μέλη]

Δ.Κ. Παπαγεωργίου

Α. Βουσάκης

Α.Κ. Χρηστομάνος

Υ.Γ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τό εἰς τὰς ἐνεργηθησομένας πλειστηριάσεις ὡς βάσις χρησιμεῦσον ποσόν τῶν δραχμῶν 350 κατὰ τόνον μολύβδου, ὅπερ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ παρεδέξατο ἡ σεβ. Κυβέρνησις, ἀποφαίνεται ὅτι οὐδεμίαν σημασίαν ἐπὶ τῆς καθόλου καθαρᾶς προσόδου ἔχει μικρά τις ἐπί ἔλαττον ἢ ἐπὶ μείζον διαφορά, ἥτις τυχόν ἤθελε προκύψει κατὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς δι' ἑνα τόνον μολύβδου ἀπαιτούμενης δαπάνης

Δ. Σκαλιστήρης

Δ.Κ. Παπαγεωργίου

Α. Βουσάκης

Α.Χ. Χρηστομάνος

Ε.ΜΕ.Λ.

Η Εταιρεία Μελετών Λαυρεωτικής ιδρύθηκε το 1984 και αναγνωρίστηκε με την υπ. αρ. 2487/1984 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών. Η Ε.ΜΕ.Λ. αποσκοπεί στην έρευνα και μελέτη «κάθε ζητήματος της Λαυρεωτικής και της γειτονικής της περιοχής, δηλαδή της Νότιας Αττικής, που προάγει τον πνευματικό και τον υλικό πολιτισμό...», για την επίτευξη δε του ζητούμενου προβλέπεται και «... η ίδρυση και λειτουργία στο Λαύριο μεγάλης Βιβλιοθήκης, επιστημονικής και γενικής, που θα χρησιμοποιείται τόσο από τα μέλη της ΕΜΕΛ, όσο και από το Κοινό. Η Βιβλιοθήκη θ' αποτελεί επίσης το «Ιστορικό Αρχείο» της περιοχής, με τη συγκέντρωση και τη διάθεση για μελέτη του σχετικού υλικού και η λειτουργία της θα ορίζεται από «Εσωτερικό Κανονισμό», που θα εγκρίνεται από τη Γ.Σ.»⁵

Υλοποιώντας την ιδέα του αρχαιολόγου και Προέδρου της Ευάγγελου Κακαβογιάννη, η Εταιρεία προχωρεί στη συλλογή χειρογράφων κι άλλων του παρελθόντος τεκμηρίων και έχει ήδη στην κατοχή της ένα ενδιαφέρον υλικό, το οποίο (σε δική μου ταξινόμηση) σήμερα για πρώτη φορά παρουσιάζεται επίσημα. Συγκεκριμένα:

Όθεν προκύπτει δαπάνη δι' 27 τόνους εκβολάδων 27×5.80	δρχ. 156.60
Έκ τών 27 τόνων εκβολάδων θέλουσι προκύψει μετά τόν διά πλύσεως εμπλουτισμόν 5 τόνοι περιέχοντες 20% μολύβδου, έτι δέ καί 20 τόνοι άποπλυμάτων άχρήστων.	
Διά πλινθοποίησιν, ξήρανσιν καί μεταφοράν 5 τόνων εις τάς καμίλους	20
Διά τήν άπομάκρυνσιν τών ώς άνωτέρω 20 τόνων	10
Διά τήν καμίνευσιν τών 5 τόνων πρός παραγωγήν 1 τόνου μολύβδου	100
Άποθήκευσις μολύβδου, μεταφορά σκωριών	5
	δρ. 291.60
δι' άπρόβλεπτα έξοδα	δρ. 8.40
Τό όλον έξοδα 1 τόνου μολύβδου	δρ. 300.
Σημειωτέον δέ ότι εις τάς δραχμάς 100 δι' έξοδα καμινεύσεως συμπεριλαμβάνονται καί τά γενικά έξοδα καί τά τής έγκαταστάσεως (δροι εκθέσεως τών επί τών Λαυριακών σκωριών έπιτροπών).	

5. Καταστατικό ΕΜΕΛ, άρθρα 2, 3δ (σ. 1, 3, 4).

*A: Κατάλογοι ημερομισθίων της Γαλλικής Εταιρείας, χαρτόδετοι
διαστ. 0,175×0,130*

- A/1 : 1881
 A/2 : 1884
 A/3 : 1884
 A/4 : 1885
 A/5 : 1887
 A/6 : 1887
 A/7 : 1888
 A/8 : Φεβρ.-Απρ. 1888
 A/9 : Απρίλιος 1888
 A/10: 1888
 A/11: Σεπτέμβριος 1888
 A/12: Μάιος 1889
 A/13: Αύγουστος-Σεπτέμβριος 1889
 A/14: Οκτώβριος 1889
 A/15: Δεκέμβριος 1889
 A/16: Απρίλιος 1890
 A/17: Μάρτιος-Μάιος 1890
 A/18: Αύγουστος 1890
 A/19: Οκτώβριος 1890
 A/20: Ιανουάριος 1891
 A/21: Φεβρουάριος 1891
 A/22: Μάρτιος 1891
 A/23: Απρίλιος 1891
 A/24: Ιούνιος 1891
 A/25: Ιούλιος 1891
 A/26: Αύγουστος-Σεπτέμβριος 1891
 A/27: Οκτώβριος 1891
 A/28: Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1892
 A/29: Απρίλιος-Μάιος 1892
 A/30: Αύγουστος 1892
 A/31: Δεκέμβριος 1892
 A/32: Ιανουάριος 1893
 A/33: Φεβρουάριος 1893
 A/34: Δεκέμβριος 1893
 A/35: Μάιος-Ιούνιος 1894
 A/36: Αύγουστος 1894
 A/37: Νοέμβριος 1894
 A/38: Ιανουάριος 1895
 A/39: Φεβρουάριος 1895
 A/40: Ιούνιος 1895
 A/41: Ιούλιος 1895
 A/42: Οκτώβριος 1895
 A/43: Νοέμβριος 1895
 A/44: Δεκέμβριος 1895
 A/45: Φεβρουάριος 1896
 A/46: Ιούνιος 1896
 A/47: Αύγουστος 1896
 A/48: Οκτώβριος 1896
 A/49: Φεβρουάριος 1897
 A/50: Σεπτέμβριος 1897
 A/51: Ιανουάριος 1898
 A/52: Μάιος 1898
 A/53: 1899
 A/54: Μάιος 1900
 A/55: Ιούνιος 1900
 A/56: Σεπτέμβριος 1900
 A/57: Δεκέμβριος 1900
 A/58: Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1906,
 Ιανουάριος, Μάρτιος, Μάιος,
 Ιούλιος 1907
 A/59: Ιούλιος-Αύγουστος 1907
 A/60: Φεβρουάριος, Ιούλιος-Δεκέμ-
 βριος 1907, 1908
 A/61: Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1908
 A/62: Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1908
 A/63: Νοέμβριος 1908
 A/64: Απρίλιος-Ιούνιος 1909
 A/65: Μάιος-Αύγουστος 1909
 A/66: 1909, Ιανουάριος-Σεπτέμβριος
 1910
 A/67: Ιανουάριος-Μάρτιος 1910
 A/68: Ιούνιος-Ιούλιος 1911
 A/69: Δεκέμβριος 1911, Ιανουάριος-
 Μάρτιος 1912
 A/70: Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1914
 A/71: Μάρτιος-Απρίλιος 1914
 A/72: Αύγουστος-Νοέμβριος 1914

- A/73: Μάρτιος-Απρίλιος 1915
 A/74: Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1915
 A/75: Αύγουστος-Σεπτέμβριος,
 Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1915
 A/76: Ιούλιος-Αύγουστος 1916
 A/77: Σεπτέμβριος 1916
 A/78: 1917, 1918
 A/79: Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1918,
 Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1919
 A/80: Ιούλιος-Οκτώβριος 1919
 A/81: Φεβρουάριος-Δεκέμβριος
 1922, 1923, 1924
 A/82: 1926, Ιανουάριος-Νοέμβριος
 1927
 A/83: Δεκέμβριος 1927, 1928, Ια—
 νουάριος-Οκτώβριος 1929
 A/84: Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1929,
 Ιανουάριος-Μάρτιος 1930
 A/85: Φεβρουάριος, Δεκέμβριος
 1930, Ιανουάριος-Νοέμβριος
 1931
 A/86: Φεβρουάριος, Μάρτιος 1931
 A/87: Δεκέμβριος 1931, Ιανουάριος-
 Μάρτιος 1932
 A/88: Απρίλιος-Ιούλιος 1932
 A/89: Αύγουστος-Νοέμβριος 1932
 A/90: Μάρτιος-Ιούλιος 1935
 A/91: Ιανουάριος-Μάρτιος 1936
 A/92: Ιανουάριος 1940
 A/93: Φεβρουάριος 1940
 A/94: Απρίλιος 1940
 A/95: Ιούλιος 1940
 A/96: Αύγουστος 1940
 A/97: Σεπτέμβριος 1940
 A/98: Ιανουάριος 1941
 A/99: Φεβρουάριος 1941
 A/100: Μάρτιος 1941
 A/101: Ιανουάριος-Μάρτιος 1942
 A/102: Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος
 1947, Ιανουάριος-Μάρτιος
 1948
 A/103: Ιούνιος-Σεπτέμβριος 1949
 A/104: Ιούλιος-Αύγουστος 1951
 A/105: 1953
 A/106: 1954
 A/107: 1955

B: Πληρωμή τμημάτων

B/1 : Κατάσταση πληρωμής τμήματος της Ελληνικής Εταιρείας· Δερματοδέτο 0,340×0,250 μ.

Γ : Ημερολόγια πληρωμών

Γ/1 : Ημερολόγιον 1925-1929 της Ελληνικής Εταιρείας· Δερματοδέτο 0,400×0,300 μ.

Δ : Μητρώα προσωπικού

Δ/1 : Μητρώο προσωπικού Εταιρείας Μεταλλουργείων Β' [τέλη 19ου αιώνα-αρχές 20ου αι.]. Χαρτόδετο 0,600×0,490 μ.

Δ/2 : Μητρώο προσωπικού [1886-1910] της Εταιρείας Μεταλλουργείων. Χαρτόδετο 0,600×0,490 μ.

Δ/3 : Μητρώο προσωπικού 1929-1930· Δερματοδέτο 0,330×0,440 μ.

- Δ/4 : Μητρώο προσωπικού 1931-1932· Δερματόδετο 0,410×0,320 μ.
 Δ/5 : Μητρώο προσωπικού 1932-1933· Δερματόδετο 0,440×0,370 μ.
 Δ/6 : Μητρώο προσωπικού 1933-1934· Χαρτόδετο 0,410×0,330 μ. Τα Δ/2-6 είναι της Γαλλικής Εταιρείας.

Ε: Βιβλία μεταλλευτικών σχεδίων — οδηγών Γαλλικής Εταιρείας· χαρτόδετα, διαστ. 0,135×0,125 μ.

- E/1 : Ιανουάριος 1922
 E/2 : Φεβρουάριος 1923-Νοέμβριος 1926
 E/3 : Δεκέμβριος 1923-Ιανουάριος 1924
 E/4 : 1925
 E/5 : 1925-1926
 E/6 : Ιούνιος 1932-Φεβρουάριος 1933
 E/7 : Ιούλιος 1933-Ιανουάριος 1934
 E/8 : Οκτώβριος 1934-Δεκέμβριος 1935
 E/9 : Νοέμβριος 1939-1948

ΣΤ: Βιβλία στοών (σχεδιάσματα και παρατηρήσεις) της Γαλλικής Εταιρείας

- ΣΤ/1 : Βιβλίο στοών 1901-1902· Δερματόδετο 0,490×0,325 μ.
 ΣΤ/2 : Βιβλίο στοών 1902-1903· Δερματόδετο 0,490×0,325 μ.
 ΣΤ/3 : Βιβλίο στοών 1903-1904· Δερματόδετο 0,490×0,325 μ.
 ΣΤ/4 : Βιβλίο στοών 1914-1918· Δερματόδετο 0,490×0,325 μ.
 ΣΤ/5 : Βιβλίο στοών από 28.7.1914-16.2.1916· Χαρτόδετο 0,410×0,280 μ.
 ΣΤ/6 : Βιβλίο στοών από 24.9.1914-1.5.1918· Χαρτόδετο 0,410×0,280 μ.

Ζ: Υλικοτεχνικά στοιχεία και δεδομένα Εταιρειών

- Z/1 Καθολικόν γενικής αποθήκης υλικού 1927 της Ελληνικής Εταιρείας· Δερματόδετο 0,520×0,430 μ.

Η: Εργατικά-Συνδικαλιστικά

- H/1 : Πρακτικά Γενικών Συνελεύσεων του Σωματίου Εργατών και Μεταλλευτών Λαυρείου 1923-1929· χαρτόδετο διαστ. 0,290×0,200 μ.⁶

6. Στο Βιβλίο του Σωματίου Εργατών και Μεταλλευτών Λαυρείου διασώζονται ενενηνταοχτώ (98) πρακτικά (με ορισμένα συνημμένα τους) από 30.9.1923-23.6.1929 ως εξής: 1923: 3 / 1924: 14 / 1925: 17 / 1926: 17 / 1927: 17 / 1928: 23 / 1929: 7 /. Τον Ιούνιο του 1929 λαμβάνεται, μετά από πρόταση του Γ. Ν. Δαλέζιου η ακόλουθη σημαντική από-

H/2 : Βιβλίο Πρακτικών Συνδέσμου Τεχνιτών Λαυρίου 1931-1937· χαρτόδετο διαστ. 0,310×0,210 μ.⁷

Θ: Καλλιτεχνικά

- Θ/1 : «Σύλλογος Φιλομούσων Λαυρίου-οδηγός α'» (Παρτιτούρες)· δερματόδετο διαστ. 0,310×0,255 μ.
 Θ/2 : «Σύλλογος Φιλομούσων Λαυρίου» (Παρτιτούρες)· χαρτόδετο, διαστ. 0,320×0,255 μ.
 Θ/3 : «Σύλλογος Φιλομούσων Λαυρίου» Basso Si I· δερματόδετο, διαστ. 0,340×0,270 μ.

φαση για το λαυριωτικό εργατικό κίνημα: Η Γενική Συνέλευση «της 23ης 'Ιουνίου 1929 κληθεῖσα ὅπως ἀποφασίση ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Ἐνώσεως τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Κινήματος τοῦ τόπου μας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὅλην κατάστασιν καθὼς καὶ τὴν βλάβην πού φέρνει στοὺς ἐργάτες ἢ ὑπαρξίς δύο Σωματείων ὁμοιοεπαγγελματικῶν ἀποφασίζει: Δέχεται τὴν Ἐνωσιν τῶν δύο ὑφισταμένων ὀργανώσεων εἰς μίαν ἐνιαίαν ὀργάνωσιν, θεωρεῖ τὸ Σωματεῖον Ἐργατῶν Μεταλλευτῶν Λαυρίου ὡς διαλελυμένον, τὰ μέλη αὐτοῦ προσχωροῦν ὁμαδικὰ εἰς τὴν Ἐνωσιν Ἐργατοτεχνιτῶν Μεταλλείων Λαυρίου. Ἐκ τούτων τῶν Ταμείων ἡ περιουσία τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Ἐπαγγελματικόν Ταμεῖον τῆς Ἐνώσεως, τοῦ δὲ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας ἡ μὲν ἀκίνητος περιέρχεται εἰς τὸ Ἐπαγγελματικόν Ταμεῖον τῆς Ἐνώσεως, τοῦ δὲ ταμείου Ἀμύνης περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀπεργίας τῆς Ἐνώσεως...».

7. Το Βιβλίο Πρακτικών του Συνδέσμου Εργατῶν και Τεχνιτῶν Μεταλλευτῶν Λαυρίου περιέχει πενήνταεννιά (59) πρακτικά. Τα πρώτα δεκαεπτά (17· το 1931: 14, το 1932: 3) αφοροῦν τον ανασυστημένο Σύνδεσμο Τεχνιτῶν Λαυρίου. Ανταρτιστερῶν προσανατολισμῶν ο Σύνδεσμος θα στεγαστεῖ τελικά στα Γραφεῖα που κατεῖχε ο «Σύνδεσμος Εργατῶν Λαυρίου» και ο συνδικαλιστικός βίος του εἶναι βραχύβιος· τυπικά μεν τετραετῆς, ουσιαστικά ὅμως πολὺ μικρότερος, αφού για εικοσιπέντε περίπου μήνες (21.3.1932-11.4.1934) το Σωματεῖο ἀφωνεῖ. Από 11 Απριλίου 1934 στη θέση του και μάλιστα διευρυμένα υπάρχει ο «Σύλλογος Εργατῶν και Τεχνιτῶν Μεταλλευτῶν Λαυρίου», με σφραγίδα δυο χέρια ν' ἀλληλοσυσφιγγονται και τον τίτλο περιφερειακά. Ο Σύλλογος θα επιχειρήσει ν' ἀρει την κατάσχεση της κινητῆς και ἀκίνητης περιουσίας του πρῶην Σωματεῖου Εργατῶν και του Συνδέσμου Τεχνιτῶν Λαυρίου. Η ἰδεολογική τοποθέτηση της πλειοψηφίας των μελῶν του Συνδέσμου ἀνανακλάται στη διατύπωση του σχετικού Πρακτικοῦ της 22.4.1934: «Ἡ περιουσία αὐτῆ περιήλθε παρανόμως εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀκαταλογίστων ἐκείνων τοῦ ἔτους 1929, οἵτινες εἰσῆλθον εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ Διαχειρίσιν ὄχι διὰ τῆς κυρίας εἰσόδου, δηλαδή διὰ τῆς ἐλευθέρως βουλήσεως τῶν μελῶν, ἀλλὰ ἀνεργηχῆθησαν ἐκ τῶν παραθύρων, οὕτως εἰπέην, καὶ ἤρχισαν τὴν λεηλασίαν καὶ τὴν σπατάλην. Δικαίως λοιπόν καὶ νομίμως ἡ Ση Κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν ἐκδίωξιν αὐτῶν καὶ τὴν κατάσχεσίν τῆς. Σήμερον ὅμως οἱ λόγοι ἐκεῖνοι ἐξέλιπον· οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι τοῦ 1929 ἐσκορπίσθησαν καὶ ἔφυγον ἐκ Λαυρίου...». Οφείλω ἐδῶ βέβαια να διευκρινήσω ὅτι, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἡ ἀπεργία του 1929 οὔτε ἀβάσιμη, οὔτε χωρὶς λαϊκὸ ἔρεισμα ἦταν. Μαζικὴ και ἀρραγῆς υποχρέωσε τον ἴδιο τον

I. Χαρτογραφικό υλικό

Ήδη, η Ε.ΜΕ.Λ. διαθέτει 118 σχέδια, εκτυπώματα μηχανών, σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων κλπ. της Γαλλικής Εταιρείας και αρκετούς χάρτες (κλίμακας 1/500, 1/1.000, 1/2.000, 1/10.000, 1/400.000) με πολύτιμες πληροφορίες για τη μεταλλοφόρο Λαυρεωτική. Μερικών χαρτών υπάρχουν αντίγραφα περισσότερα του ενός. Σημειώνεται, επίσης, η διάσωση χαρτών μεταλλευτικού περιεχομένου νησιών των Κυκλάδων (Δήλου, Σεριφου, Σίφου) στα οποία ο Σερπιέρι είχε στρέψει το επιχειρηματικό του βλέμμα.

Η τακτοποίηση του χαρτογραφικού υλικού βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η προσπάθεια για τη συγκρότηση του Ιστορικού Αρχείου της Ε.ΜΕ.Λ. άρχισε «χθες» και εντατικοποιείται σήμερα με σύγχρονη και μελλοντική προοπτική στη μελέτη του παρελθόντος του Λαυρίου. Σ' ένα γενικό σχεδιασμό εμπλουτισμού του Αρχείου έχω τη γνώμη ότι είναι ανάγκη να περιληφθούν τα κάθε μορφής και είδους μελετήματα για το Λαύριο, έντυπα, λυτά δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα, κατάστιχα, οικογενειακές γραπτές «συλλογές», εφημερίδες και περιοδικά, αποτυπώσεις αρχιτεκτονικές των βιομηχανικών χώρων και κτιρίων, οικιών της πόλης, γκραβούρες κι άλλα χαρακτηριστικά, φωτογραφίες, μαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις με παλαιούς μεταλλωρύχους κι άλλους του τόπου επαγγελματίες, κασέτες με έθιμα, ήθη, μνήμες —αν, όπου και όσο επέζησαν— από τη γενέθλια ή προπατορική γη των κατοίκων, μαγνητοσκοπήσεις πολιτικών και πολιτιστικών επιχωρίων εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων, οπτικοακουστικό και εικαστικό γενικά υλικό.

Η Εταιρεία Μελετών Λαυρεωτικής εργάζεται και προσπαθεί. Όμως τα πράγματα δεν είναι δυνατόν να ευδοκιμήσουν χωρίς και τη δική μας αρρωγή.

Η υπόθεση του Αρχείου είναι συνευθύνη όλων μας.

ΧΑΡΗΣ ΜΠΙΑΜΠΟΥΝΗΣ

πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο να κατέλθει στο Λαύριο για ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση. Η ζωή του Συλλόγου συμπίπτει με τις αθρόες απολύσεις που πραγματοποιεί η Γαλλική Εταιρεία από το Δεκέμβριο του 1935, απολύσεις που δημιουργούν εκρηκτική ατμόσφαιρα στο Λαύριο.

Τα Πρακτικά καλύπτουν την περίοδο 11.4.1934-11.7.1937 ως εξής: 1934 : 14 / 1935 : 8 / 1936 : 9 / 1937 : 11. Εκτενέστερη αναφορά σ' αυτά θα απομάκρυνε κατά πολύ από το θεματικό κέντρο της ανακοίνωσης. Ας σημειωθεί, πάντως, ότι η πανεργατική απεργία στη Θεσσαλονίκη το Μάιο του 1936 και η βίαιη, αιματηρή και πολύνεκρη, από το Μεταξά καταστολή της προκαλεί στις 13 Μαΐου 1936 την έγκριση ψηφίσματος «έν τῇ ... συγκεντρώσει τῆς Καμαρέζης, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς 24ῶρου Πανελληνίου ἐργατικῆς ἀπεργίας λόγῳ ἀλληλεγγύης καὶ εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας διὰ τὸν ἄδικον φόνον τῶν συναδέλφων τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ ψήφισμα ἐγκρίνεται καὶ ἀπὸ τὸ Συμβούλιον» (πρακτικό 14.5.1936).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

- Aguire, D': διευθυντής μεταλλουργείου της Εταιρείας Ρου (Ιούνιος 1870).
- Αθανασίου Βασ.: ιερέας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Αθανασίου Λουκάς: δήμαρχος Λαυρίου (1863).
- Αθηνογένης Γ.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. [1886-1888]
- Ansted: Άγγλος μηχανικός και Καθηγητής, ορυκτολόγος, διευθυντής των μεταλλουργικών έργων Λαυρίου [1874]
- Αντωνιάδης Γ.: συμβολαιογράφος· ενώπιον του υπογράφεται το Καταστατικό της Ε.Μ.Α. [1873]
- Αντωνιάδης Εμμ.: μέτοχος της Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ και σύμβουλος της κατά την α' πενταετία.
- Αντωνιάδης Σπυρ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Αξελός Μιλτ.: κτηματίας, μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. [1873, 1877-78, 1881-82]
- Αραβαντινός Θεμ.: μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ., αν. μ. Δ.Σ. της κατά την α' τριετία
- Αρνόπουλος Αθ.: τελώνης Λαυρίου (Οκτώβριος 1869).
- Αφεντάκης Γερσ.: συμβολαιογράφος· ενώπιον του υπογράφονται το Καταστατικόν της Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ και της Εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Αττικής»

- Βαβέας Νικ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Βάθης Σπυρ.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Βάλβης Ζαφ.: από 16 Απριλίου-26 Ιουλίου (π.ημ.) πρωθυπουργός [για δεύτερη φορά] και Υπουργός Οικονομικών
- Βαλατζής Ευαγγέλης: τραπεζίτης, κάτοικος Κ/πόλεως, από τους ιδρυτές της Ε.Μ.Α., μέλος του Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1873-1880)
- Βάρβογλης Π.: μέτοχος της Ε.Λ.ΟΛ.
- Βασιλείου Γ.: μ. Δ.Σ. της Ε.Λ.ΟΛ. κατά την α' τριετία.
- Becker: Μηχανικός σιδηροδρόμων.
- Βενέτης Ιω.: δικηγόρος, μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ.
- Βενιζέλος Μιλτ.: γιατρός, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Βερσής: Ζητά από το κράτος οριστική παραχώρηση μεταλλοφόρου έκτασης του Λαυρίου «100.000 Β. στρεμμάτων γης ως έγγιστα». Ο Α. Κορδέλλας εισηγείται θετικά (19.1.1865).
- Βουρής: λοχαγός του Μηχανικού· μαζί με τον Α. Κορδέλλα (6.1.1864) υπολογίζουν τις σκωρίες Λαυρίου σε 844.628 κ.μ. περίπου
- Βούρος Δ.: έχει «παραχώρηση» το 1868 στη Λαυρεωτική μεταλλοφόρου έκτασης 1913, 059 στρεμμάτων.
- Βούρος Ιω.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π. και το 1873 μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α.

[Οι συντομογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν είναι:

— αν.μ.: αναπληρωματικό μέλος /—Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο /— Ε.Ε.: Εξελεγκτική επιτροπή /— Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ: Μεταλλευτική Εταιρεία «Λαύριον» /— Ε.Λ.ΟΛ.: Μεταλλευτική Εταιρία «Λαυρεωτικός Όλυμπος» /— Ε.Μ.Α.» Εταιρία Μεταλλουργιών Λαυρίου /— μ.: μέλος /— Μ.Ε.Π.: Μεταλλευτική Εταιρία «Περικλής» /—ΝΙΚΙΑΣ: Μεταλλείον «Νικίου»].

- Βούρος Σταμ.: τραπεζίτης, μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ. και μ. του Συμβουλίου της Ανωνύμου Εταιρείας κατά την α' τριετία.
- Βουσαάκης Αρ.: μ. της Επιτροπής που στις 20.2.1867 υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών έκθεση «Περί της καθαράς προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών, μέλος της επιτροπής που συντάσσει έκθεση «περί ... της εις τον κ. Ιωάν. Σερπιέρον και συντροφίαν παραχωρηθείσης εν Λαυρίω εκτάσεως προς μετάλλευσιν ενθείου μολύβδου» (3.2.1871).
- Βουτζινάς Αντ.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Brunnet E.: ελβετός μηχανικός σιδηροδρόμων.

- Γαζής Ν.: Μηχανικός σιδηροδρόμων
- Γαλανόπουλος Κ.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- «Γερσέςης Κόμησσα»: έργο της η «Ιστορία Μεταλλείου ρωμαντικών γεγραμμένη», 1888
- Γεωργιάδης Γ.: μεταλλειολόγος της Ε.Μ.Α. (1888)
- Γεωργίου Δαμ.: μ. Δ.Σ. της Ε.Λ.ΟΛ. κατά την α' τριετία
- Γεωργούλα Μαρία: μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Γιαννόπουλος Π.: μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ. και μ. Δ.Σ. της κατά την α' τριετία
- Γιαννόπουλος Χρήστος: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Γρυπάρης Γεώργιος: συμβολαιογράφος: ενώπιον του υπογράφεται το Καταστατικό της Μ.Ε.Π.
- Γάββανς Αλεξ.: Γερμανός ορυκτολόγος: προηλακίστηκε από τον ίδιο το Σερπιέρι, όταν το 1870 η ελληνική κυβέρνηση τον έστειλε να εξετάσει τις εκβολάδες

- Δαμιανός Γ.: μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ.
- Δαρδούγιας Δημ.: δικηγόρος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Δεληγεώργης Επαμ.: κατ' επανάληψη υπουργός και πρωθυπουργός: μέτοχος ΝΙΚΙΑ και αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του κατά την α' τριετία
- Δεληγιάννης Θ.: κατ' επανάληψη υπουργός και πρωθυπουργός
- Δηλιγιάννης Π.: κτηματίας, μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1882)
- Δημητριάδης Απ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Δημητρίου Στ.: δήμαρχος Λαυρίου (1862)
- Dietz: χημικός μεταλλουργείων Λαυρίου
- Δόσιος Α.: μέτοχος της Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ και μ. Δ.Σ. κατά την α' πενταετία: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-1873) και της Ε.Ε. (1882-1886)
- Δουρούτης Αθαν.: εμποροκτηματίας, μέτοχος της Ε.Λ.ΟΛ.
- Δουρούτης Γ.: διευθυντής του Γραφείου Αθηνών της Ε.Μ.Α. (1877-1888)
- Δουρούτης Κ.: εμποροκτηματίας, μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ. και μ. Δ.Σ. κατά την α' τριετία
- Δραγάτζης Χαρίδημος: δικηγόρος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Δραγών Βασ.: μοίραρχος ε.α., μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Δρόσος Γ.: μ. Ε.Ε. της Ε.Μ.Α. (1877-78, 1882-1886)

- Ένιγ.: Γερμανός δασονόμος: συντάσσει έκθεση για τη Λαυρεωτική (1835)
- Ευθυμιάδης Ν.: μ. Ε.Ε. της Ε.Μ.Α. (1873)

- Gromman: υποδιοικητής της Ε.Μ.Α. (1877-78) και επόπτης του πλυντηρίου της (1878)

- Ζάννης Α.: έχει «παραχώρηση» το 1868 στη Λαυρεωτική μεταλλοφόρου έκτασης 150,707 στρεμμάτων
- Ζάνος Αντ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ζάνος Στυλ.: δικηγόρος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ζάνου Ευγενία Α.: οικοδέσποινα, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ζυγομαλάς Αντ.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ζωγράφος Ιω.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1877-78)
- Ζωΐδης Ζώης: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ζώτος Χρήστος: δικηγόρος, μέτοχος Μ.Ε.Π.

- Ηλιακόπουλος Χρ.: μέτοχος ΝΙΚΙΑ
- Ηλιοπούλος Αλέξιος: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ηπίτης Θ.: λοχαγός, καθηγητής Σχολής Ευελπίδων, μέλος της επιτροπής που συνέταξε την έκθεση «περί των εν Λαυρίω αρχαίων σκωριών» (2.12.1865) και της Επιτροπής η οποία υποβάλλει έκθεση «περί των υπό φόρτωσιν πλοίων και των υπό της Εταιρίας Ρου ενεργουμένων μεταλλομαστευτικών εργασιών» (10.6.1870)

- Huet: ορυκτολόγος

- Θεοδωρίδης Α.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-1873)
- Θεολόγος Π.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1886)
- Θερμογιάννης Θεοδ.: αναπληρωματικός σύμβουλος Δ.Σ. Ε.Α.ΟΑ.

- Ιγγλέσης Δ.: αντισυνταγματάρχης, μέλος της επιτροπής που στις 20.2.1867 υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών έκθεση «Περί της καθαράς προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών»
- Ιωάννου Ιω.: υφηγητής, μ. της επιτροπής η οποία στις 20.2.1867 υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών έκθεση «Περί της καθαράς προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών»

- Jaéger: διευθυντής καμινείας στην Ε.Μ.Α. (1877)

- Κάβας Β.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1887-1888)
- Καλλιγιάς Π.: μέτοχος ΝΙΚΙΑ
- Καμβρέζης: μηχανικός μεταλλευτής Ε.Α.ΟΑ. (1874)
- Καμπάς Α.: δικηγόρος, μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1886-1888) και μ. της Ε.Ε. της Ε.Μ.Α. (1877-78, 1882-1885)
- Καραμάνος Γεώργιος: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Καραμάνος Μιχ.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Κασβίκης Δ.: υποβάλλει το 1866 έκθεση στο Υπουργείο Οικονομικών, όπου για τις μεταλλούχες σκωρίες του Λαυρίου διατείνεται: «φρονά ότι πρέπει να ληφθώσι το ταχύτερον μέτρα αυστηρά...»
- Κεχαγιάς Ευθυμ.: μέτοχος ΝΙΚΙΑ
- Κόκκινος Εμμ.: μέλος Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-1873)
- Κονδύλης Στεφ.: συμβολαιογράφος· ενώπιον του υπογράφεται το Καταστατικό της Ε.Α.ΟΑ.
- ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

- Κουμουνδούρος Αλεξ.: κατ' επανάληψη υπουργός και πρωθυπουργός
- Κυριακός Δ.: νομομαθής, καλείται ως μέλος πενταμελούς επιτροπής από την Κυβέρνηση το 1865 να γνωματεύσει «εάν δύναται η Κυβέρνησις και μη υπάρχουσής τουιαύτης διαταγής απαγορευτικής ὕ' απαγορεύση την εξαγωγήν» κάθε μετάλλου και των σκωριών. Η επιτροπή απάντησε καταφατικά
- Κυριακός Ιω.: μ. Ε.Ε. της Ε.Μ.Α. (1873)
- Κύρκας Γ.: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Λαζίδης Στ.: τμηματάρχης του μεταλλοπλύσιου της Ε.Μ.Α. εφευρέτης περιστροφικής κεντρόφυγος ελικοειδούς αντλίας για την ανύψωση και διανομή των εκβολαδούχων υδάτων του πλυντηρίου
- Λαρόσα: Ζητά από το κράτος οριστική παραχώρηση μεταλλοφόρου έκτασης στο Λαύριο. Ο Α. Κορδέλλας δεν αμφιβάλλει (19.1.1865) ότι ο Λαρόσα επιχειρεί με μια αίτηση να εμπαίξει «την τε Κυβέρνησιν και άπαν το έθνος» (19.1.1865)
- Λιδωρίκης Γ.: μ. Ε.Ε. της Ε.Μ.Α. (1877-78, 1882-1886)
- Lühtig C.: υπογράφει με την Ε.Μ.Α. σύμβαση περί «της πλύσεως των εκβολάδων διά των νέων πλυντηρίων» (Απρίλιος 1890)
- Μαντζαβίνος Γεώργιος: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Μαντζαβίνου Ευγενεία Γ.: οικοδέσποινα, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Μαυρομιχάλης Αντ.: συνταγματάρχης, μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1877-78, 1882-1883)
- Μελάς Βασίλειος: έμπορος, από τους ιδρυτές της Ε.Μ.Α., μέλος του Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1873-1880)
- Μελισίδης Νικ.: μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Μερκάκης: Παραιτείται το 1874 από τη γενική διεύθυνση της Ε.Μ.Α.
- Μερλέν Κάρολος: πρόξενος της Αγγλίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Μεταξάς Γεράσιμος: υπασπιστής Γεωργίου Α', μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Μητσόπουλος Ηρακλής: μ. Δ.Σ. της Ε.Λ.ΟΑ. κατά την α' τριετία
- Μουρούζης Κ.: μ. Δ.Σ. της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας (1872-73)
- Μουσουδάκης Μ.: μέτοχος ΝΙΚΙΑ, μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1877-78, 1881-83)
- Μουτσόπουλος Δ.: κτηματίας, βουλευτής· συμμετείχε στο Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. το 1877-1878, 1881-1886
- Μπαλάνος: γιατρός· εξυπηρετεί το 1866 τα Εργαστήρια
- Μπαλάνος Αριστείδης: δικηγόρος, μέτοχος της Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ και διοικητής της κατά την α' πενταετία, μέτοχος της Ε.Λ.ΟΑ.
- Μπούμπουλης Γ.: μέτοχος ΝΙΚΙΑ
- Μπουρής Ι.: λοχαγός Μηχανικού, απεσταλμένος (1863) της Ελληνικής Κυβέρνησης για τον τοπογραφικό προσδιορισμό των μολυβδούχων σκωριών στην περιφέρεια Κερατέας
- Μωδέ: Διευθυντής της Γαλλικής Εταιρείας (1888)
- Νεγρεπόντης Μεν.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1884-1885)
- Νέγρης Θ.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1884-1885)
- Νέγρης Φωκίων: Γενικός Διευθυντής της Ε.Μ.Α. (1887-78, 1880-1886)
- Νικίτας Ιω.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Ξενουδάκης Γεώργιος: δικηγόρος, μ. της Ε.Ε. της Ε.Μ.Α. (1877-78, 1882-1886)

- Ολστάιν: γιατρός στη Λαυρεωτική (1866)
- Πανταλέων Ν.: δικηγόρος του Δημοσίου (1866)
- Παπαγεωργόπουλος Κ.: αναπλ. σύμβουλος Ε.Λ.ΟΛ. (1876)
- Παπαδάκης Αντ.: κτηματίας, μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ.
- Παπαδόπουλος Σπυρ.: γιατρός, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Παπαηλιόπουλος Γ.: κτηματίας, μέλος Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1882)
- Παπαρηγόπουλος Δ.: νομικός σύμβουλος της α΄ Εταιρείας Σεργιέρι
- Παπαρήστου Στυλ.: δικηγόρος του Δημοσίου (1866)
- Παππαγεωργίου Δ.: λοχαγός, μηχανικός, καθηγητής Σχολής Ευελπίδων, μέλος της επιτροπής που συνέταξε την έκθεση «περί των εν Λαυρίω αρχαίων σκωριών» (2.12.1865) και της επιτροπής η οποία υποβάλλει έκθεση «περί ... της εις τον κ. Ιωάν. Σεργιέρον και συντροφίαν παραχωρηθείσαν εν Λαυρίω εκτάσεως προς μετάλλευσιν ενθειού μολύβδου» (3.2.1871)
- Παππαηλιόπουλος Η., Γ.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1881-1888)
- Παππούδωφ Αριστείδης: τραπέζιτης, από τους ιδρυτές της Ε.Μ.Α., μ. του Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-1880)
- Πασχαλόπουλος Αντώνιος: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Παχός Γεώργιος: από την Άρτα, έμπορος στο Κάλιαρι Σαρδηνίας
- Περβάνογλου Ιω.: μ. του Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-73)
- Πετιμεζά Βασ., Αθ.: οικοδέσποινα, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Πετιμεζάς Αθαν.: βουλευτής, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Πλατύς Κ.: δικηγόρος, μέτοχος Μ.Ε.Π. και διοικητής α΄ τετραετίας
- Προβελέγγιος Κ.: πρόεδρος Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1873-1880)
- Ράλλης Γεώργιος: νομομαθής· καλείται ως μέλος πενταμελούς επιτροπής από την Κυβέρνηση το 1865 να γνωματεύσει «εάν δύναται η Κυβέρνησις και μη υπάρχούσης τοιαύτης διαταγής απαγορευτικής ν' απαγορεύση την εξαγωγήν» κάθε μετάλλου και των σκωριών. Η επιτροπή απάντησε καταφατικά. Ο Ράλλης είναι νομικός σύμβουλος του Δημοσίου το 1868
- Ράλλης Λ.: Το 1868 έχει «παραχώρηση»
- Ρεβελάκης Π.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-73)
- Ρενιέρης Μ.: Πρόεδρος Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1872-73)
- Ρίζος Ε.: διευθύνει «τα εν Λαυρίω έργα» της Ε.Μ.Α. (1885)
- Ρικάκης Αντ.: μ. Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. και εκπρόσωπος σ' αυτήν του Serpieri (1873-74)
- Ρόδιος Ιω.: υπολοχαγός, Καθηγητής Σχολής Ευελπίδων, μ. της επιτροπής που συνέταξε την έκθεση «Περί των εν Λαυρίω αρχαίων σκωριών» (2.12.1865)
- Ροδοκανάκης Θεοδ.: ομογενής από τη Μασαλία· μαζί με τον αδελφό του Παύλο συμμετέχει κατά 25% στην Εταιρεία «Ιλαριώνος Ρου και Συντροφία»
- Ροδοκανάκης Παύλος: βλ. Ροδοκανάκης Θεοδ.
- Ρου Ιλαρίων
- Ρούπας Εμμ.: μέτοχος ΝΙΚΙΑ
- Σαΐτας Θεοφάνης: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Σεργιέρι Ιωάννης-Βαπτιστής: Ιταλός μεταλλειολόγος, επιχειρηματίας

- Σέχος: λοχαγός, μέλος της επιτροπής που στις 20.2.1867 υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών έκθεση «περί της καθαρής προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών»
- Simmonet: μεταλλειολόγος, τεχνικός διευθυντής το 1873 των μεταλλείων Λαυρίου της Ε.Μ.Α.
- Σιμόπουλος Α.Ν.: κτηματίας, βουλευτής, μ. του Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1873-1884) και Πρόεδρος της το 1885-1888
- Σκαλιστήρης Δ.: λοχαγός, μέλος της επιτροπής η οποία στις 20.2.1867 υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών έκθεση «περί της καθαρής προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών» και της επιτροπής η οποία υποβάλλει έκθεση «περί ... της εις τον κ. Ιωάν. Σερπιέρον και συντροφίαν παραχωρηθείσης εν Λαυρίω εκτάσεως προς μετάλλευσιν ενθείου μολύβδου» (3.2.1871)
- Σκαλιτζούνης Ιω.: διευθυντής της Ν. Τράπεζας «Αρχάγγελος» από τους ιδρυτές της Ε.Μ.Α. και μ. του Δ.Σ. της (1873-1880)
- Σκουζές Γεώργιος: εμποροκτηματίας, μ. Δ.Σ. της Ε.Λ.ΟΛ. κατά την α' τριετία
- Σκουλούδης Στέφ.: μ. του Δ.Σ. της Ε.Μ.Α. (1873-1880)
- Σκούφος: γιατρός· εξυπηρετεί τα Εργαστήρια το Φεβρουάριο-Μάρτιο 1866
- Σμυρλής Αχιλλέας: μέτοχος της Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ
- Σπηλιάδης: νομομαθής· καλείται ως μέλος πενταμελούς επιτροπής από την Κυβέρνηση το 1865 να γνωματεύσει «εάν δύναται η Κυβέρνησις και μη υπαρχούσης τοιαύτης διάταξης απαγορευτικής ν' απαγορεύση την εξαγωγήν» κάθε μετάλλου και των σκωριών. Η επιτροπή απάντησε καταφατικά
- Σταματόπουλος Μ.: διευθυντής πλυντηρίου της Ε.Μ.Α. (1878)
- Σταυρόπουλος Ευθ.: κτηματίας, ιδιοκτήτης μεταλλείου, μέτοχος Ε.Λ.ΟΛ., μ. του Δ.Σ. κατά την α' τριετία
- Στεφανόπουλος Στεφ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Στρούμπος Δημ.: καθηγητής, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Συγγρός Ανδρέας: τραπεζίτης
- Σωτηροπούλου Αναστ.: οικοδέσποινα, μέτοχος Μ.Ε.Π.

- Τασόγλου Γρηγ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Theobalt: διευθυντής πλυντηρίου της Ε.Μ.Α. (1877)
- Tiss: χημικός της Εταιρείας Ρου (1870)
- Τομπάζης Ε.: μ. του Δ.Σ. της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας (1872-73)
- Τρέβεζας Τηλέμ.: μέτοχος Ε. ΛΑΥΡΙΟΝ
- Τρικούπης Χαρίλαος: πρωθυπουργός

- Φιλάρετος Δημ.: κτηματίας, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Φοντριέ Μ.: τμηματάρχης εξόρυξης της Ε.Μ.Α. (1877)· εφευρέτης του ομώνυμου κόσκινου

- Χαραμής Γεώργιος: έμπορος, μέτοχος Μ.Ε.Π.
- Χατζηφίλος Γεώργιος: αναπλ. μ. Δ.Σ. της Ε.Λ.ΟΛ. κατά την α' τριετία
- Χελδ(ε)ράιχ: αντιπρόσωπος του Σερπιέρι (1864) όσον αφορά τη χορήγηση άδειας εξόρυξης «των εν τω δήμω Λαυρίου της Αττικής υπαρχόντων αρχαίων μεταλλείων»
- Χρηστομάνος Αναστ.: Καθηγητής Χημείας Π. Αθηνών, μέλος της επιτροπής που συντάσσει έκθεση «Περί των εν Λαυρίω αρχαίων σκωριών» (2.12.1865) και της επιτροπής που υποβάλλει την έκθεση «περί... της εις τον κ. Ιωάν. Σερπιέρον και

συντροφίαν παραχωρηθείσης εν Λαυρίω εκτάσεως προς μετάλλευσιν ενθείου μολύβδου» (3.2.1871)

- Χρηστοφής Κ.: μέτοχος Ε.Λ.Ο.Λ., μ. του Δ.Σ. κατά την α' τριετία
- Χρυσίδης Γ.: μέλος της επιτροπής που στις 20.2.1867 υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών έκθεση «περί της καθαρής προσόδου των εν Λαυρίω σκωριών»

Summary

TWO ARCHIVES OF THE HISTORY OF LAVREOTIKI

The aim of this paper is to inform the scholarly community of sources connected with the history of Lavreotiki.

More specifically, the E.L.I.A. is in possession of thirteen Reports, Accounts and Memoranda, series of Charters of Mining Companies in Lavrion and ten other publications and studies, on the basis of which it intends to compile a prosopography of modern Lavrion (summaries concerning 180 persons).

The Society of Lavreotiki Studies (E.M.E.L.), founded in 1984, has managed to assemble valuable archival material (wage lists, pay rolls, personnel files, gallery log books, minutes of workers' unions etc.) The concerted effort of E.M.E.L. began «yesterday» and is being intensified «today» through a modern approach to the study of Lavrion's past.

CHARIS BAMBOUNIS